

Sygn. akt V U 1254/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Nowakowska

Protokolant Alina Kędzia

po rozpoznaniu w dniu 4 grudnia 2013 r. w Kaliszu

odwołania M. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 11 września 2013 r. Nr (...)

w sprawie M. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o wypłatę odsetek

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 11 września 2013 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje M. M. prawo do ustawowych odsetek od renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy przyznanej na okres od 1 grudnia 2012 r. poczynając od 26 grudnia 2012 r. do dnia wypłaty.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11.09.2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w O. odmówił M. M. wypłaty odsetek za opóźnienie w ustaleniu prawa i wypłaty renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy wypłaconej zgodnie z wyrokiem Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu z 02.07.2013 r. nadal na okres od 01.12.2012 r. do 30.11.2014 r. gdyż Sąd nie zawarł orzeczenia, iż to organ rentowy ponosi odpowiedzialność za opóźnienie w ustalaniu lub wypłacie świadczenia. Decyzja wykonująca wyrok została wydana przed upływem 30 dni od wpływu prawomocnego orzeczenia do organu rentowego.

Odwołanie od tej decyzji wniósł do Sądu M. M. domagając się uchylenia zaskarżonej decyzji i wypłaty odsetek ustawowych od 1 grudnia 2012 r. Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania

Sąd ustalił i zważył co następuje.

Okoliczności faktyczne sprawy nie są sporne.

M. M. w marcu 2009 r. przebył zawał mięśnia sercowego i od 01.07.2009 r. uprawniony był do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Ostatnio świadczenie to miał przyznane na okres do 30.11.2012 r.

O rentę na dalszy okres wystąpił w dniu 17.09.2010 r., składając zaświadczenie o stanie zdrowia ZUS N-9 z dnia 04.09.2012 r. Wobec jednak stwierdzenia przez Lekarza Orzecznika ZUS w dniu 10.10.2012 r., a następnie po

wniesieniu sprzeciwu przez Komisję Lekarską ZUS orzeczeniem z dnia 07.01.2013 r., iż jest zdolny do pracy, prawo do świadczenia uzyskał dopiero w drodze wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu z dnia 02.07.2013 r. w sprawie VU 279/13. Sąd stwierdził w toku postępowania, w oparciu o opinię biegłego specjalisty kardiologa, iż ocena medyczna, stwierdzająca poprawę stanu zdrowia po ustaniu prawa do renty na poprzedni okres, była wadliwa. Wyrok nie zawierał jednak orzeczenia w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego za opóźnienie w przyznaniu świadczenia rentowego.

Stosownie do treści art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 205 poz. 1585.) jeżeli Zakład, w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych, nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Odsetki wypłaca się za okres od dnia następującego po upływie terminu na ustalenie prawa do świadczeń lub ich wypłaty, przewidzianego w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń, do dnia wypłaty świadczeń (§2 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 lutego 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych Dz. U. Nr 12 poz. 104).

Organ rentowy uzasadniając odmowę wypłaty odsetek od świadczenia rentowego przyznanego od 01.12.2012 r.. tj. od daty ustania prawa do renty za poprzedni okres, powołał się na treść art. 118 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.) oraz na fakt, że Sąd orzekając o prawie do renty nie orzekł o odpowiedzialności ZUS.

Stanowisko organu rentowego nie jest zasadne, gdyż brak orzeczenia w wyroku o kwestii odpowiedzialności ZUS nie zamyka drogi do późniejszego dochodzenia odsetek za opóźnienie w wypłacie świadczenia. Zgodnie z treścią art. 118 ust. 1 tej ustawy organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120.

Stosownie do treści art. 118 ust. 1a, w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy wydając orzeczenie stwierdza odpowiedzialności organu rentowego.

Brak orzeczenia w tym przedmiocie nie przesądza jednak o tym, że ZUS nie ponosi odpowiedzialności (świadczy jedynie co najwyżej o tym, że strona nie zgłosiła żądania w tej kwestii). W razie wystąpienia o odsetki po wykonaniu wyroku przyznającego świadczenia konieczne jest ustalenie z jakich przyczyn doszło do opóźnienia w wypłacie świadczenia. Ocena tego która ze stron postępowania odpowiada za opóźnienie wypłaty świadczenia winna być wyprowadzona z całokształtu okoliczności sprawy, gdyż obowiązki stron zależą od przedmiotu sporu w danej sprawie oraz od tego, na której ze stron spoczywa ciężar wykazania okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy. W sytuacji gdy przedmiotem sporu jest prawo do renty i jedyną sporną okolicznością jest ocena stanu zdrowia, zaś ubezpieczony przedstawia pełną dokumentację medyczną, to ewentualny błąd w ocenie medycznej obciąża organ rentowy, a nie ubezpieczonego. W odniesieniu do spraw związanych z orzekaniem medycznym utrwalone jest orzecznictwo, iż organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieprawidłowe orzeczenie wydane przez lekarza orzecznika ZUS lub komisję lekarską ZUS.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie organ rentowy miał możliwość wydania prawidłowej decyzji o przyznaniu renty, gdyby dokonano prawidłowej oceny stanu zdrowia badanego bezpośrednio po upływie prawa do renty za poprzedni okres.

Biegły sądowy, specjalista kardiolog, wydając opinię z dnia 02.04.2013 r. (dowód - k. 394-399 akt ZUS) wprost zawarł stwierdzenie, że oparł się na tych samych dowodach w sprawie co lekarze ZUS, a jego opinia wynika z odmiennej ich interpretacji. Ocena stanu zdrowia dokonana przez biegłego, odmienna niż ocena Komisji Lekarskiej ZUS, nie została przez ten organ zakwestionowana. Skoro zatem uznano wadliwość własnej oceny, to konsekwencją tego jest przyjęcie odpowiedzialności organu za opóźnienie w wypłacie świadczenia.

Odsetki, jak to wynika z §2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 01.02.1999 r. w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych, wypłaca się za okres od dnia następującego po upływie terminu na ustalenie prawa do świadczeń, do dnia wypłaty świadczeń. W odniesieniu do decyzji ponownie ustalającej prawo do świadczenia lub jego wysokość – wypłata świadczenia wynikającego z takiej decyzji następuje w terminie płatności świadczenia albo w następnym terminie płatności, jeżeli okres między datą wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, a najbliższym terminem płatności jest krótszy niż 30 dni (art. 118 pkt. 4 i 5 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS).

Terminem płatności świadczenia rentowego w rozpatrywanej sprawie jest 25 dzień danego miesiąca. Renta za grudzień 2012 r. wypłacona powinna być do dnia 25.12.2012 r.

Po złożeniu w dniu 17.09.2012 r. wniosku o ponowną rentę stan zdrowia oceniony był przez lekarza orzecznika (po konsultacji kardiologicznej z 23.10.2012 r.) ostatecznie w dniu 31.10.2012 r. Gdyby ocena ta nie była obciążona błędem z uwagi na wadliwą ocenę stanu kardiologicznego, to możliwe byłoby wydanie decyzji na kolejny okres w terminie wypłaty renty. Opóźnienie i odsetki liczyć należy od dnia następnego po upływie terminu płatności, czyli od 26.12.2012 r.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w wyroku.